

Силабус навчальної дисципліни «ОХОРОНА І РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ»	
Галузь знань: 10 Природничі науки Спеціальність: 101 Екологія Освітня програма: Екологія Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Курс: 4 Семестр: 8	
Факультет	Природничо-географічний факультет
Кафедра	Кафедра хімії, екології та методики їх навчання
Викладач(-і)	ПІБ: Подзереї Роман Вікторович Посада: доцент кафедри хімії, екології та методики їх навчання E-mail: podzerej81@gmail.com
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	6/180
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (28 год.), лабораторні (48 год.), самостійна робота (104 год.)
Політика дисципліни	<p>Академічна доброчесність. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є необхідною умовою освітнього процесу, базується на недопущенні практик списування, плагіату, фабрикації. Академічна доброчесність регламентується Кодексом академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Документи стосовно академічної доброчесності (про запобігання та виявлення академічного плагіату, про курсові роботи, етичний кодекс здобувачів вищої освіти тощо) наведені на сторінці ДОКУМЕНТИ та ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту УДПУ: https://udpu.edu.ua/.</p> <p>Відвідування занять. Здобувачу вищої освіти не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину, то здобувачу вищої освіти не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття. Здобувач вищої освіти має право оформити індивідуальний графік навчання. При об'єктивних причинах пропуску занять, здобувачі вищої освіти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE: https://dls.udpu.edu.ua/. Здобувачі на заняттях можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки.</p> <p>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Здобувач вищої освіти має можливість за власної ініціативи самостійно підготувати доповідь відповідно до тем робочої програми: лекційних, лабораторних занять на основі пошуку та огляду наукових публікацій за заданою тематикою дисципліни, або поглибленому опрацюванні окремих лекційних тем, або дотичних тем; самостійно вибирати тему доповіді використовуючи літературний фонд наукової бібліотеки університету, Інтернет мережі з творчою обробкою отриманої інформації.</p>
Що будемо вивчати?	Системи заходів по збереженню і поліпшенню природних ландшафтів, відновленню і підвищенню родючості ґрунтів, рекультивациі порушених земель і землюванню малопродуктивних угідь, захисту земель від ерозії, підтоплення, висушування, зсувів, вторинного засолення і заболочення, ущільнення, забруднення промисловими відходами і хімічними речовинами та інших видів деградації, по консервації деградованих та малопродуктивних земель.
Чому це треба вивчати?	Курс дисципліни спрямований на вивчення здобувачами вищої освіти системи заходів по збереженню і поліпшенню природних ландшафтів, відновленню і підвищенню родючості ґрунтів, рекультивациі порушених земель і землюванню малопродуктивних угідь, захисту земель від ерозії, підтоплення, висушування, зсувів, вторинного засолення і заболочення, ущільнення, забруднення промисловими відходами і хімічними речовинами та інших видів деградації, по консервації деградованих та малопродуктивних земель.
Яких результатів можна	Демонструвати розуміння основних принципів управління

<p>досягнути?</p>	<p>природоохоронними діями та/або екологічними проектами. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття. Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поведження з виробничими та муніципальними відходами. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів.</p>
<p>Як можна використати набуті знання та уміння?</p>	<p>Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Земля – як об’єкт охорони та матеріальна основа землекористування. Земельні ресурси їх стан та причини деградації. Рациональне використання та проблеми забруднення земельних ресурсів. Проблема захисту ґрунтів від ерозії і її значення для людства. Забруднення ґрунтів важкими металами та пестицидами. Радіоактивне забруднення. Рекультивация земель. Менеджмент земельних ресурсів та перехід до сталого землекористування. Державний контроль за використанням та охороною земель. Правовий режим використання та охорони земельних ресурсів. Особливості правового режиму земель різних категорій.</p>
<p>Обов’язкові завдання</p>	<p>Підготовка доповідей за заданою проблематикою дисципліни, поглиблене опрацювання окремих лекційних тем. Освоєння методики по охороні земель та забезпеченню збереження і відтворення земельних ресурсів, екологічної цінності природних і набутих якостей земель. Ознайомлення з сучасним екологічним станом земельних ресурсів України, з нормативно-правовою базою у сфері охорони земель, з державним контролем та системою заходів у сфері охорони земель.</p>
<p>Міждисциплінарні зв’язки</p>	<p>Агроекологія, економіка природокористування, нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище, ландшафтна екологія.</p>
<p>Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мартин А. Г. Удосконалення системи контролю за використанням та охороною земель несільськогосподарського призначення: екологічні та економічні засади. К.: Центр учбової літератури, 2019. – 158 с 2. Будзяк О.С. Екологобезпечне використання земель: теоретичні та практичні аспекти : [монографія] / Будзяк О.С. - К. : Аграр Медіа Груп, 2011. – 326 с . 3. Екологія землекористування: навч. посібник / А.М. Третяк, О.С. Будзяк, В.М. Третяк, О.С. Дорош, В.М. Будзяк, Ю.О. Юречко; за заг. ред. Третяка А.М. – К. : Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. – 178 с. 4. Ефективність екологобезпечного користування землями України в ринкових умовах / Д.С. Добряк, В.М. Будзяк, О.С. Будзяк // Економіка України, 2013. № 7. - С. 83–94. 5. Третяк А.М. Екологія землекористування: теоретико-методологічні основи формування та адміністрування : [монографія] / А.М. Третяк. – Херсон : Грінь Д.С., 2012. – 440 с. 6. Третяк А.М. Землепорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій: навч. посіб. / А.М. Третяк. – К. : Вища освіта, 2006. – 528 с. 7. Д. В. Лико, С. М. Лико, В. І. Долженчук, О. І. Портухай. Охорона і раціональне використання земельних ресурсів. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. – 663 с.

	<p>8. Ботезат О. П. Зарубіжний досвід як крок до реалізації земельної реформи в Україні // [Електронний ресурс] / – Режим доступу: http://www.investplan.com.ua/pdf/24_2016/26.pdf .</p> <p>9. Миколайко В. П. Грунтознавство: лабораторний практикум. Умань: Жовтий О. О., 2014. – 203 с.</p> <p>10. Земельний кодекс України № 2768-III від 25 жовтня 2001 року [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2002. – № 3–4. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2768-14.</p>
Поточний контроль	Поточне оцінювання на лабораторному занятті; модульний тестовий контроль; оцінка за виконання лабораторних робіт.
Підсумковий контроль	Залік.

Розробник

Роман ПОДЗЕРЕЙ